

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.

Titel: Udrag fra Drøm og Virkelighed

Citation: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 27. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726069588896/facsimile.pdf> (tilgået 05. december 2021)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

elegant. Der var mig derfor en Afsky, naar jeg kom ind til Lise, at møde den allerforfærdeligste Athmosphære, at see Barnets Linned hænge ved Kakkellovnen, Brød, Smør, Flasker, Klæder, Alting ligge omkring hinanden, ligesom Lam og Tiger i en Uskyldigheds-Stand der forener det Allerfiendtligste. Heraf fulgte desuden, at alt hvad jeg af nette Meubler og deslige havde anskaffet, snart var fordærvet og stygt. Jeg havde aftalt med hende, at jeg hver Aften vilde nyde mit sædvanlige Aftensmaaltid, en Kop Thee, i hendes Selskab. – Jeg satte Priis paa denne lille Nydelse, og havde forsynet hende med det Fornødne i denne Henseende. Men næsten aldrig kunde jeg opnaae at dette lille Maaltid var tilrede, naar jeg kom, og endnu mindre at det kom frem med den Reenlighed og Pænhed, uden hvilke jeg hellere vilde undvære det. At give hende Smag for en vis Ziirlighed i saadanne Ting, var umuligt. Ligeledes forstod hun aldeles ikke at beskæftige sig; og som en Følge heraf, blev Tiden hende utaalelig lang. Den hele Dag sad hun ved Vinduet, med Barnet paa Skjødets, uden at fordrive Kjedsomheden med nogetsomhelst Arbeide. Naar jeg kom om Aftenen, klagede hun over at hun kjedede sig, at jeg saa lidt var hos hende. Naar jeg da raadede hende til at more sig med Haandarbeide, svarede hun: »Herre Gud! skal jeg da slide og slæbe? – Jeg tænkte, at nu skulde jeg faae saa gode Dage.« Da vor Samtale om Aftenen tidt gik istaa, prøvede jeg at bringe Bøger med, og læse dem for hende; men hvormeget jeg end stræbte at indrette disse efter hendes Fatte-Evne, vilde det dog ikke lykkes at opvække hendes Interesse for dette Slags Nydelse. Hun var aldrig vant til at læse; Skriftsproget var som et fremmed Tungemaal for hende, hvoraf jeg næsten maatte oversætte hver Sætning i en hende forstaaelig daglig Tale. Hiin mig saa kjære Tidsfordriv blev saaledes kun en Plage for os begge. Desuden havde den nye Stilling, hvori hun befandt sig, næsten forvandelt hende; hendes Ønsker og Fordringer vare af en ganske anden Natur end tilforn. Den Beskedenhed og den Tilbageholdenhed, der klædte hende saa godt, vare reent forsvundne.

Vinteren var nu forbi. Den smukke Aarstid begyndte. Hun bad mig om Penge til at kunne anskaffe sig en bedre Garderobe. Jeg fandt dette Ønske saa naturligt, at jeg allerede længe havde betænkt at forekomme det. Jeg leverede hende en rigelig lille Sum hertil, og glædede mig ved Tanken om at see hendes Skjønhed forhøiet ved en bedre Klædedragt. Men aldrig kan jeg glemme, hvorledes jeg blev tilmødt,

da jeg en ulykkelig Søndag Formiddag, en smuk Sommerdag forresten, kom op til hende, og saae hende pyntet som en Dame. Jeg havde aldrig seet hende uden i den Dragt, som nette Tjenestepiger almindeligviis bære her i Kjøbenhavn, og der synes mig at være i høi Grad, hvad man kalder klædelig. Nu derimod var hun i en broget, overdreven, iøinefaldende Pynt, der dannede en saa skjærende Contrast til det Slags Skjønhed, hun besad, at man kunde sige, at denne tilintetgjordes derved. Hendes Gang, hendes Hænder og Fødder, mange smaa Uskønheder, som aldrig tilforn havde stødt mig, toge sig paafaldende ud til dette Costume. Indtryk af denne Natur blive lettelig til en Gift for Kjærligheden, og jeg raader Enhver at ansee dem for vigtigere, end man gjerne vil tilstaae sig selv. Men en endnu langt værre Anstødssteen mødte mig samme Dag. Lise forlangte af mig, at jeg skulde gaae ud at spadsere med hende, og hjælpe hende at bære Barnet. Dette Forslag satte mig i den yderste Forlegenhed. At vise mig offentlig med hende, forekom mig upassende; hun var ikke min Kone. Jeg følte en retmæssig Undseelse ved at trodse den offentlige Sædeligheds Følelse. Her i Byen kjende næsten alle Mennesker hverandre. Det geneerte mig at møde mine Bekjendte og maaskee – hvad der var endnu værre – min Onkel, der havde et Lyststed i Nærheden af Byen, hvor han, især om Søndagen, pleiede at opholde sig. Hendes Personlighed og den latterlige Figur, hun gjorde i sin Pynt, havde naturligviis ogsaa Deel i min Ulyst til at føie hende. I dette Lys havde jeg endnu aldrig seet mit Forhold til hende. Men paa den anden Side, hvor haardt vilde det ikke være at nægte hende Opfyldelsen af hendes Bøn? Jeg samtykkede da paa det Vilkaar, at vi gik ud af Byen til et ganske eensomt Sted. Men det var tvertimod Lises Mening. Fredriksberg-Have, Sommer-Theatret paa Vesterbro var hendes Ønskens Maal, og da jeg bestemt afslog at følge hende til et af disse Steder, blev hun saa vred, som jeg aldrig havde seet hende, græd høit, og hulkede, rev sit Tøi af sig, svøer med en drøi Eed, at hun ikke gik af Stedet i Dag, sagde, at jeg skammede mig ved hende, at jeg havde gjort hende ulykkelig, og mere Saadant.

Jeg gik taus afveien for Stormen. Til et saadant Uveir havde jeg ikke før været Vidne, skjøndt jeg vel anede, at noget Slikt undertiden brød løs; thi den nette unge Tjenestepige, jeg havde antaget til hende, fik i den første Maaned sin Afsked; tre eller fire andre havde siden den samme Skjæbne; og i lange Mellemtid, naar hun slet ingen Pige